

4. Олійник Л.В. Управління інноваційним розвитком підприємства на основі формування інноваційних програм. Економіка і організація управління. 2017. № 3 (27). С.51-59

Межова О.О., студентка
Науковий керівник: Сак Т.В., к.е.н., доцент
Східноєвропейський національний
університет імені Лесі Українки, м. Луцьк, Україна

ВИДИ СТРАТЕГІЙ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Забезпечення економічної безпеки підприємств неможливе без якісного стратегічного управління, що передбачає всебічну оцінку середовища функціонування, визначення рівня впливу внутрішніх та зовнішніх загроз, а також розробку системи заходів забезпечення належного рівня захищеності через обґрунтування та реалізацію відповідних стратегій. Саме обрана ефективна стратегія забезпечення економічної безпеки зможе гарантувати безпеку та захист інтересів бізнесу [4].

Підходи науковців до класифікації стратегій економічної безпеки є неоднозначними. Так, Т. Іванюта та О. Заїчковський пропонують лише три типи стратегії економічної безпеки підприємства [2]:

- раптового реагування на загрози;
- прогнозування небезпек та загроз;
- відшкодування завданих збитків.

Залежно від стану рівня безпеки підприємства та його фінансових можливостей група авторів Васильців Т. Г., Волошин В. І., Бойкевич О. Р., Каркавчук В. В. виділяють такі види стратегій забезпечення економічної безпеки [1, с. 220]:

- системного планового забезпечення;
- швидкого реагування;
- інституціоналізації та послідовного зміцнення;
- комплексного гарантування;
- відшкодування збитку;
- раптового реагування;
- сегментованого забезпечення;
- часткового врахування;
- делегування функцій.

У той же час Н. Коленда пропонує використовувати підхід, згідно з яким для забезпечення соціально-економічної безпеки підприємства можливе застосування наступних типів стратегій [3, с. 121]:

1. Пасивна стратегія – доцільна для підприємства, соціально-економічна безпека якого знаходиться на етапі зростання. Пріоритетними стратегічними заходами мають стати: впровадження гнучкої організаційної структури, застосування раціонального управлінського стилю, делегування повноважень, а

також використання інформаційних мереж, засобів обробки, зберігання, передачі та захисту інформації, формування кадрового складу на основі дієвої системи мотивації, що відповідає умовам господарювання.

2. Стратегія підтримки, що передбачає стабілізацію надходжень підприємства, зменшення залучених коштів, корегування організаційної структури й апарату управління із застосуванням ліберального або демократичного стилю, розвиток кадрового складу за рахунок навчання власних працівників і, при необхідності, залучення їх ззовні, удосконалення системи їх мотивування відповідно до оновлених цілей та завдань господарювання.

3. Стратегія стабілізації, що передбачає застосування жорсткого авторитарного стилю управління, посилення відповідальності за виконання працівниками обов'язків, зменшення витрат у всіх підсистемах підприємства.

4. Агресивна стратегія – спрямована на зменшення темпів прояву кризових явищ з подальшою стабілізацією становища системи у перспективі. Передбачає мінімізацію обсягів поточних збитків та вивільнення за рахунок проведення реструктуризації необхідних для стабілізації діяльності коштів. Дана стратегія застосовується при наявності кризи на підприємстві.

З погляду аналізу умов функціонування підприємства та передбачення змін, що формують загрози безпеці, усі стратегії варто поділити на такі, що:

- 1) попереджують можливі загрози;
- 2) усувають існуючі загрози;
- 3) відновлюють рівень економічної безпеки.

Для обґрунтування стратегії забезпечення економічної безпеки необхідно детально проаналізувати внутрішній стан підприємства та загрози зовнішнього середовища. Лише маючи достатню кількість інформації про конкурентний статус підприємства, особливості зовнішньої взаємодії та внутрішньої будови керівництва підприємства може визначити стратегію, що сприятиме досягненню намічених цілей та мети в управлінні економічною безпекою. Обґрунтування стратегій забезпечення економічної безпеки підприємства дозволить уникнути загроз зовнішнього середовища, ліквідувати слабкі місця підприємства, а також зменшити невизначеності в майбутньому, підвищити рівень керованості системи економічної безпеки.

Список використаних джерел:

1. Васильців Т. Г., Волошин В. І., Бойкевич О. Р., Каркавчук В. В. Фінансово-економічна безпека підприємств України: стратегія та механізми забезпечення : монографія. Львів: Арал, 2012. 386 с.

2. Іванюта Т.М., Заїчковський А.О. Економічна безпека підприємства: навч. посіб. К: Центр учбової літератури, 2009. 256 с.

3. Механізми забезпечення соціоекологічної економічної безпеки підприємств: колективна монографія / Л.М. Черчик, Н.В. Коленда та ін.; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Л.М. Черчик. Луцьк: Терен, 2019. 300 с.

4. Сак Т. В. Стратегії забезпечення економічної безпеки підприємства. Економічний розвиток держави, регіонів і підприємств: проблеми та перспективи: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції молодих учених, 17–18 квітня 2015 р. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2015. С. 212-214.

Мігальчук Д.О., студентка
Науковий керівник: Борисюк О.В.,
к.е.н., доцент
Східноєвропейський національний
університет ім. Лесі Українки, м. Луцьк, Україна

ЕТАПИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РИЗИКАМИ В СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Захист діяльності підприємства від різних існуючих або можливих загроз забезпечує система економічної безпеки, яка представляє собою єдиний організаційно-технічний комплекс управлінських, технічних, режимних, профілактичних і пропагандистських заходів, націлених на якісну реалізацію і захист інтересів підприємства від внутрішніх і зовнішніх загроз.

Загрози економічній безпеці, які в більшості випадків не можливо спрогнозувати представляють собою ризики [1, с. 44]. Ризик це - дія, спрямована на привабливу мету, досягнення якої пов'язане з елементом небезпеки, загрозою втрати або неуспіху [2, с. 132].

Ризик є об'єктивним неминучим елементом прийняття будь-якого рішення [3, с. 271].

Результат такої дії, може привести підприємство, до наступних різних результатів:

- отримання бажаного прибутку;
- виникнення збитку;
- нульового результату.

Підприємницькі ризики є ймовірністю того, що підприємець зазнає втрат у вигляді додаткових витрат понад передбачені прогнозом, або отримає доходи, нижчі за ті, на які він розраховував при здійсненні будь-якого з альтернативних варіантів рішення.

До найбільш поширених видів підприємницького ризику відносяться [4, с. 16]:

- фінансовий ризик, що виникає при проведенні різного роду фінансових операцій;
- виробничий ризик, пов'язаний із здійсненням виробничої діяльності;
- комерційний ризик, що виникає при реалізації товарів і послуг;
- ринковий ризик, пов'язаний з коливанням ринкових процентних ставок, національної грошової одиниці.

Найбільш поширеним ризиком економічної безпеки підприємства, а так само основною причиною відхилення фактичного розвитку підприємства від передбаченого стратегічним планом є фінансовий ризик. Фінансовий ризик - це непередбачувана загроза економічній безпеці підприємства і стійкості його функціонування. Його суть і значимість, визначається структурою довгострокових джерел фінансування, чим вище частка позикового капіталу, тим вище рівень ризику.